VENDIM
Nr. 309, datë 29.4.2026

PËR DISA SHTESA NË VENDIMIN NR. 833, DATË 30.12.2025, TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, "PËR MIRATIMIN E STANDARDEVE E TË KRITEREVE QË MUNDËSOJNË ZBATIMIN E PARIMIT TË SHKENCËS SË HAPUR DHE JANË NË PËRPUTHJE ME POLITIKAT E ZONËS EVROPIANE TË KËRKIMIT"

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 6, të nenit 5, të ligjit nr. 109/2024, "Për shkencën dhe kërkimin shkencor në Republikën e Shqipërisë", me propozimin e ministrit të Arsimit, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. Në vendimin nr. 833, datë 30.12.2025, të Këshillit të Ministrave, bëhen këto shtesa:

1. Pas pikës 2, të kreut I, shtohen pikat 3 dhe 4, me këtë përmbajtje:

"3. Zbatimi i parimit të shkencës së hapur për përmbushjen e politikave të Zonës Evropiane të Kërkimit, në lidhje me pjesëmarrjen e shtetit shqiptar në një Konsorcium Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (KEIK/ERIC) realizohet në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, datë 25 qershor 2009, e ndryshuar me rregulloren (BE) nr. 1261/2013, datë 2 dhjetor 2013, dhe legjislacionin kombëtar.

4. Në këtë vendim, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

a) "Rregullorja e Këshillit (BE) nr. 723/2009, e ndryshuar me rregulloren (BE) nr. 1261/2013", rregullorja që përcakton kuadrin ligjor të Bashkimit Evropian për krijimin e konsorciumeve evropiane të infrastrukturës së kërkimit (ERIC), duke vendosur kërkesat, procedurat e pasojat juridike, që lidhen me themelimin, funksionimin dhe statusin e tyre, me qëllim mundësimin e ngritjes e të operimit të infrastrukturave kërkimore me interes të përbashkët evropian, në mbështetje të zhvillimit të Konsorciumit Evropian të Infrastrukturës Kërkimore;

b) "Infrastrukturë kërkimore", objektet, burimet dhe shërbimet përkatëse, që përdoren nga persona juridikë dhe/ose kërkuesit shkencorë, që zhvillojnë veprimtari të kërkimit shkencor, për kryerjen e kërkimeve të nivelit të lartë në fushat përkatëse, duke përfshirë dhe pajisjet shkencore madhore ose grupe instrumentesh; burime të bazuara në njohuri, si: koleksione, arkiva ose struktura për informacion shkencor; infrastruktura të bazuara në teknologjinë e informacionit dhe komunikimit, si: rrjete, sisteme kompjuterike, programe dhe komunikim, si dhe çdo njësi tjetër me natyrë të veçantë, e domosdoshme për arritjen e ekselencës në kërkim.

Infrastruktura të tilla mund të jenë të vendosura në një vend të vetëm ose të shpërndara në formën e një rrjeti të organizuar burimesh;

c) "Konsorcium Evropian i Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC)", një subjekt juridik i krijuar në bazë të rregullores së Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar, që përbën një subjekt të së drejtës civile për krijimin dhe funksionimin e infrastrukturave kërkimore me interes evropian, i themeluar nga shtete anëtare, vende të asociuara, vende të treta ose organizata ndërqeveritare, me personalitet juridik për të realizuar veprimtari në fushën e kërkimit shkencor të zhvillimit teknologjik e demonstrimit, kryesisht mbi bazë joekonomike, për të mbështetur ekselencën shkencore, për të siguruar akses për komunitetin evropian të kërkimit e për të kontribuuar në zhvillimin e hapësirës evropiane të kërkimit dhe që nuk konsiderohet organ i Bashkimit Evropian dhe as organ publik kombëtar, përveç rasteve kur parashikohet shprehimisht ndryshe në legjislacion;

ç) “Komunitet kërkimor”, kërkuesit shkencorë, institucionet e kërkimit, institucionet e arsimit të lartë dhe subjektet e tjera të së drejtës civile, që kryejnë veprimtari në fushën e kërkimit shkencor dhe zhvillimit teknologjik, në nivel kombëtar, evropian ose ndërkombëtar;

d) “Kërkim shkencor i nivelit të lartë”, veprimtari kërkimore të kryera nga komuniteti shkencor, që përmbushin standarde të larta shkencore dhe teknologjike, dhe që synojnë arritjen e ekselencës në kërkim, në përputhje me programet evropiane të kërkimit, zhvillimit teknologjik e demonstrimit;

dh) “Pajisje shkencore madhore”, pajisje, instrumente ose grupime instrumentesh me kompleksitet të lartë teknik dhe vlerë të konsiderueshme, të përdorura nga komuniteti shkencor për kryerjen e kërkimit shkencor të nivelit të lartë në kuadër të një infrastrukture kërkimore;

e) “Ekselencë në kërkim shkencor”, realizimi i veprimtarive kërkimore sipas standardeve më të larta shkencore e teknologjike, që kontribuojnë në përparimin e njohurive, forcimin e kapaciteteve kërkimore dhe zhvillimin e hapësirës evropiane të kërkimit;

ë) “Vend i tretë”, një shtet që nuk është shtet anëtar i Bashkimit Evropian;

f) “Vend i asociuar”, një vend i tretë, që është palë në një marrëveshje ndërkombëtare me Bashkimin Evropian, në bazë të së cilës ai jep një kontribut financiar për të gjithë ose një pjesë të Programeve Kornizë të Bashkimit Evropian për Kërkim dhe Zhvillim Teknologjik;

g) “Vend anëtar i ERIC-ut”, një shtet që merr pjesë në një Konsorcium Evropian të Infrastrukturës Kërkimore (ERIC) me të drejta dhe detyrime të plota, në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar, statutin e ERIC-ut dhe vendimet e organeve të tij, përfshirë të drejtën e votës, përfaqësimin në organet drejtuese dhe detyrimin për të dhënë kontribute financiare ose kontribute të tjera të miratuara;

gj) “Vend vëzhgues”, shteti që merr pjesë në një Konsorcium Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC) pa të drejtë vote, në përputhje me kushtet e përcaktuara në statutin e tij, me të drejtë pjesëmarrjeje në veprimtaritë dhe organet përkatëse, sipas rregullave të brendshme të krijimit të Konsorciumit.”.

2. Pas kreut III shtohet kreu III/1, me këtë përmbajtje:

“III/1. Zbatimi i politikave të Zonës Evropiane të Kërkimit

1. Në zbatim të politikave të Zonës Evropiane të Kërkimit dhe të legjislacionit të Bashkimit Evropian në fushën e kërkimit e të inovacionit, si dhe të ligjit nr. 47/2022, “Për ratifikimin e marrëveshjes ndërkombëtare ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në programin e Bashkimit Evropian ‘Horizont Evropa’ – Programi kuadër për kërkimin dhe inovacionin”, shteti shqiptar mund të marrë pjesë në infrastruktura kërkimore ndërkombëtare, si Konsorciumi Evropian i Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC), në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar.

2. Konsorciumi Evropian i Infrastrukturës së Kërkimit fiton personalitet juridik nga data e njoftimit të vendimit për krijimin e tij, në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar.

3. Veprimtaria e një Konsorciumi Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC) ushtron detyrën kryesore mbi bazë joekonomike; megjithatë, ai mund të zhvillojë edhe veprimtari ekonomike të kufizuara, me kusht që kjo veprimtari të jetë e lidhur ngushtë me detyrën kryesore të tij dhe të mos cenojë realizimin e saj.

4. Infrastruktura kërkimore, që krijohet në kuadër të një Konsorciumi Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC), duhet të plotësojë këto kërkesa:

a) Të jetë e nevojshme për realizimin e programeve dhe të projekteve evropiane të kërkimit, përfshirë zbatimin efektiv të programeve të komunitetit për kërkim shkencor, zhvillim teknologjik e demonstrim;

b) Të përfaqësojë një vlerë të shtuar në forcimin e strukturimin e Zonës Evropiane të Kërkimit (ERA) dhe të përbëjë një përmirësim të rëndësishëm në fushat përkatëse shkencore dhe teknologjike në nivel ndërkombëtar;

c) Të garantojë akses efektiv, në përputhje me rregullat e përcaktuara në statutin e tij për komunitetin evropian të kërkimit të përbërë nga kërkues shkencorë nga shtetet anëtare dhe nga vendet e asociuara;

ç) Të kontribuojë në lëvizshmërinë e njohurive dhe/ose të kërkuesve brenda Zonës Evropiane të Kërkimit (ERA) dhe të rrisë përdorimin e potencialit intelektual në të gjithë Evropën;

d) Të kontribuojë në përhapjen dhe optimizimin e rezultateve të veprimtarive, në kuadër të programeve të komunitetit për kërkim shkencor, zhvillim teknologjik e demonstrim.

5. Subjektet, që aplikojnë për krijimin e një Konsorciumi Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC), paraqesin një kërkesë pranë Komisionit Evropian.

Kërkesa paraqitet me shkrim në një nga gjuhët zyrtare të Bashkimit Evropian dhe përmban:

a) kërkesën drejtuar Komisionit për krijimin e ERIC-ut;

b) projektstatutin e ERIC-ut, sipas përcaktimeve të nenit 10 “Statuti”, të rregullores;

c) përshkrimin teknik dhe shkencor të infrastrukturës kërkimore, që do të krijohet e administrohet/përdoret nga ERIC-u;

ç) një deklaratë nga shteti pritës, me anë të së cilës ERIC-u njihet si organizëm ndërkombëtar, në kuptim të neneve 143(g) dhe 151(1)(b) të direktivës 2006/112/EC, dhe si organizatë ndërkombëtare në kuptim të nenit 23(1), paragrafi i dytë i direktivës 92/12/EEC, që nga momenti i krijimit të tij, të përafruar me legjislacionin në fuqi në fushën për tatimin mbi vlerën e shtuar dhe për akcizat.

Kufizimet dhe kushtet e përjashtimeve të parashikuara në këto dispozita përcaktohen në një marrëveshje ndërmjet anëtarëve të ERIC-ut.

Komisioni Evropian vlerëson kërkesën në përputhje me rregulloren.

6. Anëtarësimi në një Konsorcium Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC) rregullohet, si më poshtë vijon:

a) ERIC-u përfshin një shtet anëtar të Bashkimit Evropian dhe dy shtete të tjera, të cilat janë shtete anëtare ose vende të asociuara;

b) Shtete të tjera anëtare ose vende të asociuara mund të bëhen anëtare në çdo kohë, sipas kushteve të përcaktuara në statutin e ERIC-ut, si dhe mund të marrin pjesë si vëzhgues, pa të drejtë vote, sipas kushteve të përcaktuara në të;

c) Vendet e treta, të ndryshme nga vendet e asociuara, si dhe organizatat ndërqeveritare mund të bëhen anëtare të ERIC-ut, me miratimin e asamblesë së anëtarëve, në përputhje me kushtet e procedurat për ndryshimin e anëtarësisë, të përcaktuara në statutin e tij;

ç) Shtetet anëtare ose vendet e asociuara mbajnë së bashku shumicën e të drejtave të votës në asamblenë e anëtarëve;

d) Për ERIC-un, me seli statutore në territorin e një shteti anëtar, propozimet për ndryshimin e statutit miratohen nga shumica e shteteve anëtare që janë anëtarë të tij;

dh) Shtetet anëtare, vendet e asociuara ose vendet e treta mund të përfaqësohen në ERIC nga një ose më shumë subjekte publike, përfshirë njësi të vetëqeverisjes vendore ose nga subjekte private, që ushtrojnë funksione në shërbim publik, për ushtrimin e të drejtave dhe përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga anëtarësia në ERIC;

e) Vendet e asociuara, vendet e treta dhe organizatat ndërqeveritare, që aplikojnë për krijimin ose për anëtarësimin në një ERIC, njohin personalitetin juridik e kapacitetin juridik të tij, si dhe pranojnë që ai t’u nënshtrohet rregullave të përcaktuara nga legjislacioni i zbatueshëm;

ë) Vendet e asociuara dhe vendet e treta, që aplikojnë për krijimin ose për anëtarësimin në një ERIC, i garantojnë ERIC-ut trajtim të barasvlershëm me atë që rrjedh nga zbatimi i neneve përkatëse të rregullores së Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar, për njohjen e personalitetit juridik dhe statusit të tij si organizatë ndërkombëtare.

7. Në statut, në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar, përcaktohen elementet thelbësore të organizimit e të funksionimit të Konsorciumit Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC), duke përfshirë, në veçanti, listën e anëtarëve dhe të vëzhguesve, kushtet e procedurat për ndryshimin e anëtarësisë dhe të përfaqësimit, detyrat dhe veprimtaritë, selinë, emërtimin, organet drejtuese, kohëzgjatjen dhe procedurën e shpërbërjes së organeve, të drejtat dhe detyrimet e anëtarëve, përgjegjësitë e tyre, kompetencat dhe mënyrën e përfaqësimit ligjor, politikat e funksionimit, rregullat financiare, gjuhën ose gjuhët e punës, si dhe çdo element tjetër të kërkuar nga rregullorja përkatëse e Bashkimit Evropian.

8. Konsorciumi Evropian i Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC) harton raportin vjetor të veprimtarisë, i cili përfshin, në veçanti, aspektet shkencore, administrative e financiare të veprimtarisë së tij. Raporti miratohet nga asambleja e anëtarëve dhe u përcillet Komisionit Evropian dhe autoriteteve publike përkatëse brenda 6 (gjashtë) muajve nga përfundimi i vitit financiar përkatës.

9. Krijimi dhe funksionimi i brendshëm i një Konsorciumi Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC) rregullohet, si më poshtë:

a) Nga e drejta e Bashkimit Evropian, në veçanti, nga rregullorja (BE) nr. 723/2009, e ndryshuar, si dhe nga vendimet e miratuara në zbatim të saj;

b) Nga legjislacioni i shtetit në territorin e të cilit ERIC-u ka selinë statutore, për çështjet që nuk rregullohen ose rregullohen pjesërisht nga aktet e përmendura në shkronjën "a", të kësaj pike;

c) Nga statuti i ERIC-ut dhe aktet e miratuara për zbatimin e tij.

10. Gjykata e Drejtësisë e Bashkimit Evropian ka juridiksion për mosmarrëveshjet ndërmjet anëtarëve në lidhje me ERIC-un, ndërmjet anëtarëve dhe ERIC-ut, si dhe për çdo mosmarrëveshje, në të cilën është palë Bashkimi Evropian.

11. Legjislacioni i Bashkimit Evropian për juridiksionin zbatohet për mosmarrëveshjet ndërmjet ERIC-ut dhe palëve të treta. Në rastet që nuk mbulohen nga legjislacioni i Bashkimit Evropian, juridiksioni kompetent përcaktohet sipas legjislacionit të shtetit në territorin e të cilit ERIC-u ka selinë statutore.

12. Në rast shkeljeje të rregullores ose të mosrealizimit të detyrës, Komisioni Evropian mund të shfuqizojë vendimin për krijimin e Konsorciumit Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC).

13. Aplikimi për pjesëmarrjen e shtetit shqiptar si anëtar ose për themelimin e një Konsorciumi Evropian të Infrastrukturës së Kërkimit (ERIC), i përfaqësuar nga një ose më shumë subjekte të së drejtës civile, paraqitet pranë Agjencisë Kombëtare për Kërkimin Shkencor dhe Inovacionin (AKKSHI).

14. AKKSHI shqyrton aplikimin në përputhje me rregulloren e Këshillit (BE) nr. 723/2009, të ndryshuar, dhe pas vlerësimit pozitiv, ia paraqet atë për shqyrtim Këshillit Kombëtar për Shkencën, Kërkimin Shkencor dhe Inovacionin (KKSHKSH).".

II. Ngarkohen ministria përgjegjëse për kërkimin shkencor, Agjencia Kombëtare e Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit dhe institucionet, që zhvillojnë kërkim shkencor, të financuara apo të bashkëfinancuara me fonde publike, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDËSKRYEMINISTËR

Albana Koçiu